

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ

Τι επιδιώκεται και πώς με το σ/ν για τα Πανεπιστήμια;

Επί της διαδικασίας...

Πριν μιλήσουμε για την ουσία, ας μιλήσουμε για την διαδικασία, γιατί ίσως από μόνη της τα λέει όλα. Είναι ολοφάνερο ότι το σ/ν, ένα κείμενο 345 άρθρων και 408 σελίδων, προετοιμάστηκε μήνες, αν όχι χρόνια, με στόχο τον πλήρη και ασφυκτικό έλεγχο του δημοσίου πανεπιστημίου. Από την κυβέρνηση προτείνεται μια προκλητικά προσχηματική διαδικασία «διαβούλευσης»... δύο εβδομάδων. Θα το πούμε καθαρά: θα υπάρξει συλλογική έκφραση των πανεπιστημίων (Σύγκλητοι, Σύνοδος πρυτάνεων, κλπ.) που θα αναγνωρίσει την τακτική «σοκ και δέος» που εφαρμόζει η κυβέρνηση ως διαδικασία διαλόγου, χάνοντας κάθε ίχνος ανεξαρτησίας;

Επί της ουσίας, τώρα:

Το σ/ν προτείνει ένα *βαθιά αυταρχικό, συγκεντρωτικό* και ταυτόχρονα *αναποτελεσματικό* μοντέλο διοίκησης. Επί της ουσίας καταργεί όσα στοιχεία δημοκρατίας είχαν απομείνει στην διοίκηση των πανεπιστημίων, ιδιαίτερα στα κρίσιμα κέντρα αποφάσεων. Έτσι, λοιπόν, μετά την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία όλων των άλλων μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας (φοιτητές, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικοί) ήρθε και η ώρα και τα μέλη ΔΕΠ στην πραγματικότητα να χρησιμοποιηθούν μόνο προσχηματικά στην εκλογική διαδικασία για τη διαμόρφωση της διοίκησης των ιδρυμάτων. Χρησιμοποιούνται άπαξ για τη διαμόρφωση των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης (η νεκρανάσταση των Συμβουλίων Ιδρύματος, και μάλιστα σε μια πιο επιθετική μορφή), η πλειοψηφία του οποίου στη συνέχεια αυτο-διπλασιάζεται με την επί της ουσίας πρόσληψη των εξωτερικών μελών, διαμορφώνοντας έτσι ένα πανίσχυρο, απολύτως ανεξέλεγκτο όργανο, που αποφασίζει, εκτελεί, διορίζει πρυτάνεις, κοσμήτορες (ελέγχοντας και την, ούτως ή άλλως, «διακοσμητική» Σύγκλητο πια), τους παύει κατά το δοκούν, κ.ο.κ. Ας θυμηθούμε ότι η αρχική εισαγωγή των ΣΙ είχε γίνει στο όνομα του «θεσμικού αντίβαρου», που θα προσέφερε εγγυήσεις χρηστής διοίκησης στα πανεπιστήμια. Με το σ/ν δεν υπάρχει κανένα θεσμικό αντίβαρο στην υπερεξουσία του ΣΔ. Τα προσχήματα περιττεύουν.

Για μια ακόμη φορά, επιχειρείται τα ελληνικά πανεπιστήμια να τεθούν *υπό την κηδεμονία των καθηγητών της αλλοδαπής*, ως μια ακόμη επιδεικτική έκφραση της απαξίας της κυβέρνησης προς τα ελληνικά πανεπιστήμια (αλλά και μιας αποικιοκρατικής λογικής) ή άλλα πρόσωπα «αυξημένων τυπικών προσόντων» (που θα εκκινούν από το να έχουν τουλάχιστον... πτυχίο). Ο συνδυασμός εξωτερικών μελών με καθολική άγνοια της ελληνικής πραγματικότητας των πανεπιστημίων (5 στους 11), που θα λειτουργούν ως επισκέπτες των συνεδριάσεων, σε ένα υπερσυγκεντρωτικό όργανο με αρμοδιότητες ακόμη και καθημερινής διαχείρισης είναι παραπάνω από βέβαιο ότι θα οδηγήσει σε *τραγελαφικά διαχειριστικά αποτελέσματα*. Αλλά ποιος νοιάζεται; Σίγουρα όχι η Υπουργός ΠΑΙΘ και η κυβέρνηση...

Το σ/ν στοχεύει στη *συρρίκνωση* του δημόσιου πανεπιστημίου. Αποκαλύπτεται, πλέον, καθαρά η σκοπιμότητα της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής, ως μηχανισμού εξόντωσης τμημάτων, με fast track διαδικασία. Ταυτόχρονα, ακόμη κι ένα ολόκληρο ΑΕΙ μπορεί να καταργηθεί όταν έχει «*δυσανάλογα μεγάλο αριθμό φοιτητών σε σύγκριση με τον αριθμό των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού*». Με απλά λόγια: το Υπουργείο μπορεί να

κλείνει Τμήματα, Σχολές ή ακόμη και ΑΕΙ κατά το δοκούν εφευρίσκοντας, κατά περίπτωση, την «κατάλληλη» δικαιολογία.

Καθολικοποιούνται οι *ελαστικές σχέσεις εργασίας* του διδακτικού προσωπικού στα ΑΕΙ. Πράγματι, με τη ρητή *αποδέσμευση* της κυβέρνησης από την υποχρέωση αναπλήρωσης των θέσεων των αφυπηρητησάντων μελών ΔΕΠ, που σημαίνει μια ετήσια απώλεια θέσεων ακόμη και της τάξης του 10% στα παλιότερα πανεπιστήμια, σε συνδυασμό με τη θεσμοθέτηση κάθε είδους και τύπου «μέλους ΔΕΠ» (επισκέπτη, χρηματοδοτούμενου από χορηγίες, χρηματοδοτούμενου από ερευνητικά προγράμματα για όσο αυτά διαρκούν κ.ο.κ.) επιχειρείται να «εκσυγχρονιστούν» τα ελληνικά πανεπιστήμια, κατά τα πρότυπα της *εργασιακής ζούγκλας του «σύγχρονου» επιχειρηματικού πανεπιστημίου* των ελάχιστων μόνιμων θέσεων, των άπειρων έκτακτων και του μόνιμου άγχους για την επιβίωση των νέων επιστημόνων.

Προκλητική είναι, επίσης, η απάντηση της κυβέρνησης στη *μισθολογική κατάντια* των μελών ΔΕΠ. «Θα σας αυξήσουμε το μέγιστο όριο των απολαβών σας, αλλά θα τα βγάζετε μόνοι σας» (με απελευθερωμένα δίδακτρα στα μεταπτυχιακά, μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων, μέσω επαγγελματικής απασχόλησης, με εκπαιδευτικές «αρπαχτές»). Εκτός από το γεγονός ότι κλείνει ευθέως το μάτι στον φυσικό της σύμμαχο, το στρώμα των μεγαλο- καθηγητών που έχουν μετατρέψει την έρευνα σε business, ωθεί ανοιχτά τα μέλη ΔΕΠ στην αναξιοπρεπή εκμετάλλευση της αγωνίας των νέων ανθρώπων και των οικογενειών τους μπροστά στα εργασιακά αδιέξοδα που οι κυβερνητικές επιλογές δημιουργούν (το ποσοστό ανεργίας των νέων στην Ελλάδα τον Απρίλιο του 2022 έφτασε στο 36,8%, μία ακόμη «μαύρη» πρωτιά σε επίπεδο Ευρώπης).

Ενισχύεται με κάθε μέσο η *επιχειρηματικοποίηση* του πανεπιστημίου, ως μόνη απάντηση στα οικονομικά αδιέξοδα των πανεπιστημίων. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι η θεσμοθέτηση των πιο απίθανων τίτλων σπουδών (κοινά, διπλά, πρωτεύοντα, δευτερεύοντα, ξενόγλωσσα, σύντομης διάρκειας, στην αλλοδαπή, πιστοποιητικά και άλλα ουκ έστιν αριθμός) είναι μια προσπάθεια να γεμίσει το προφανές κενό ιδεών για το περιεχόμενο σπουδών με *πυροτεχνήματα ονομάτων*, τάχα εκσυγχρονισμού. Στην πραγματικότητα, όμως, πρόκειται για βαθιά εμπορευματοποίηση κάθε εκπαιδευτικής δράσης, εδραζόμενη στο σκοτεινό «κυνήγι προσόντων» στο οποίο εξαναγκάζεται η νέα γενιά. Ταυτόχρονα, η επιχειρηματικοποίηση γίνεται πιο βαθιά, εσωτερικεύεται ως κριτήριο επιλογής και εξέλιξης των μελών ΔΕΠ. Έτσι, στα τυπικά προσόντα εκλογής κι εξέλιξης ενός μέλους ΔΕΠ συμπεριλαμβάνονται πλέον επίσημα ως κριτήρια η ίδρυση τεχνοβλαστών (spin offs) και η συμμετοχή του υποψηφίου ως μέλος ή μετόχου σε spin off εταιρεία (αλήθεια, έχει σκεφτεί κανείς στην κυβέρνηση ότι υπάρχουν πανεπιστήμια, σχολές και τμήματα ανθρωπιστικών σπουδών που θα νοιώθουν εξορισμού απόκληροι μέσω τέτοιων διατάξεων;).

Σε κανένα άλλο σχέδιο νόμου πλαίσιο που έχει εμφανιστεί στα πανεπιστήμια δεν έχει προβλεφθεί με τόσο σπουδή και αποφασιστικότητα η *πειθαρχική διαδικασία*. Γεγονός απολύτως συμβατό με τη φύση του. *Το σ/ν δεν ήρθε για να πείσει, ήρθε να επιβληθεί*. Δεν είναι άλλωστε καθόλου τυχαία η *πλήρης σύζευξή* του με το νόμο για την πανεπιστημιακή αστυνομία, ακόμη και στα πιο σκοτεινά σημεία, όπως αυτό που προβλέπει ότι στα «τυχερά πανεπιστήμια» που θα πάρουν ΟΠΠΙ *υπεύθυνη για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων θα είναι απευθείας η αστυνομία*.

Κι όσο για το περίφημο *αυτοδιοίκητο* των Ιδρυμάτων, μόνο ως *αστείο* μπορεί να ληχθεί μετά την επιβολή ενός κανονιστικού πλαισίου, που οριακά το μόνο που δεν ρυθμίζει είναι το πως

θα... αναπνέουμε (οι προβλέψεις το σ/ν αγγίζουν τη φαιδρότητα, αφού πρόκειται για τον μοναδικό - πιθανότατα και σε διεθνές επίπεδο - νόμο-πλαίσιο που προβλέπει ακόμη και το περιεχόμενο των ιστοτόπων των Ιδρυμάτων!).

Η επίθεση ενάντια στην πανεπιστημιακή κοινότητα έχει ως προνομιακό στόχο τους φοιτητές, και μάλιστα σε *θεμελιώδη ζητήματα*: Καταργείται η εκπροσώπηση των φοιτητών στα όργανα διοίκησης μέσω των φοιτητικών συλλόγων και γίνεται η προσπάθεια δημιουργίας ανταγωνιστικής συλλογικής έκφρασης των φοιτητών, μέσω του Συμβουλίου των Φοιτητών. Φωτογραφίζονται συνδικαλιστικές δράσεις των φοιτητικών συλλόγων ως πειθαρχικά παραπτώματα που επιφέρουν ποινές ή ευθύνες σε όσους ασκούν διοίκηση και δεν τις επιδιώξουν. Θεσμοθετείται η ανώτατη διάρκεια των σπουδών (+2 χρόνια στις τετραετείς σχολές, +3 χρόνια στις πενταετείς) και οι διαγραφές των φοιτητών που υπερβαίνουν αυτή τη διάρκεια, περιορίζεται η δυνατότητα κάλυψης της πρακτικής άσκησης των φοιτητών από τον προϋπολογισμό κ.ο.κ.

Εν κατακλείδι...

Με το σ/ν επιχειρείται η εξόντωση όσων στοιχείων του δημοκρατικού, συμμετοχικού και αυτοδιοικούμενου πανεπιστήμιου της μεταπολίτευσης έχουν μείνει ζωντανά μετά τα διαδοχικά «ξεδοντιάσματα» των προηγούμενων νόμων. Επιχειρείται πολύ απλά το οριστικό τέλος του. Όμως αυτά τα στοιχεία που επιμένουν *κόντρα στους καιρούς*, είναι που το κράτησαν και το κρατούν ακόμη ζωντανό μέσα στις αλλεπάλληλες κρίσεις, είναι αυτά που κρατούν ακόμη ανοιχτό το θέμα του προσανατολισμού του προς τις κοινωνικές ανάγκες και τις αντιστάσεις στην πλήρη εμπορευματοποίησή του, αυτά, μαζί με τον αγώνα μας για μια καλύτερη ζωή και μια καλύτερη κοινωνία που κάνουν την δουλειά μας, όμορφη. Και δεν θα επιτρέψουμε να χαθούν.

Το σ/ν επιτίθεται προς όλους. Γι' αυτό και θα ηττηθεί, από όλους μαζί!

Ζητάμε άμεση απόσυρση του σ/ν! Όχι στην προσχηματική διαδικασία διαλόγου- άλλοθι για την προώθηση του απαράδεκτου σ/ν!

05.06.2022